

*Zatwierdzono Uchwałą nr 32/2018 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu
Collegium Medicum Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie z dnia 8 marca 2018 r.
(wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr 32/2019 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu
Collegium Medicum Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie z dnia 21 marca 2019 r.)*

**UNIWERSYTET
WARMIŃSKO-MAZURSKI
W OLSZTYNIE**

REGULAMIN ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH

**Wydział Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum
Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie**

Kierunek studiów:

POŁOŻNICTWO - studia pierwszego stopnia

1. **Zajęcia praktyczne** stanowią integralną część kształcenia praktycznego studenta kierunku położnictwo, zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia odbywają się w określonym/wyznaczonym zakładzie/podmiocie leczniczym w oparciu o obowiązujący plan i program studiów (*Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r., Dz.U. z dnia 5 czerwca 2012r., poz.631, załącznik Nr 5*).
2. **Celem zajęć praktycznych** jest przygotowanie studenta do samodzielnego pełnienia roli zawodowej, czyli uzyskania zdolności do wykonywania zawodu położnej. Kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych jest poprzedzone kształtowaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych – w pracowniach umiejętności pielęgniarskich lub salach niskiej i wysokiej wierności w Centrum Symulacji Medycznej.
3. **Miejsce odbywania zajęć praktycznych:** sale porodowe, oddziały położnicze, oddziały noworodkowe (położniczo - noworodkowe), oddziały patologii ciąży, oddziały ginekologiczne, oddziały onkologii ginekologicznej, oddziały internistyczne, oddziały chirurgiczne, oddziały pediatryczne (niemowlęce, patologii noworodka) w szpitalach klinicznych, instytutach badawczych, wieloprofilowych szpitalach o zasięgu regionalnym, ośrodkach położniczej oraz pielęgniarskiej opieki domowej i środowiskowej oraz w szkołach rodzenia.
4. **Warunkiem dopuszczenia studenta do realizacji zajęć praktycznych z przedmiotu jest zaliczenie zajęć ćwiczeniowych przewidzianych programem studiów.**
5. **Zajęcia praktyczne** prowadzą nauczyciele akademicy posiadający prawo wykonywania zawodu położnej lub pielęgniarki oraz co najmniej roczną praktykę zawodową zgodną z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami.
6. **W trakcie zajęć praktycznych** w zakresie podstaw opieki położniczej i opieki specjalistycznej student nabywa umiejętności/efekty kształcenia, które zawarto w kartach kompetencji/umiejętności stanowiących dokumentację nabywanych przez studenta efektów kształcenia.

Obejmują one:

- 1) poradnictwo dla kobiet ciężarnych, udział w badaniach prenatalnych;
- 2) sprawowanie nadzoru i opieki nad rodzącymi;
- 3) przyjęcie porodów i aktywny w nich udział;
- 4) aktywny udział w porodzie z położenia miednicowego, a w przypadku gdy jest to niemożliwe – asystowanie w warunkach symulowanych;
- 5) wykonanie nacięcia krocza i zakładanie szwów;
- 6) kontrolę i opiekę nad kobietami, u których mogą wystąpić powikłania w trakcie ciąży, porodu i porożenia;
- 7) sprawowanie nadzoru i opieki nad ciężarnymi;
- 8) sprawowanie nadzoru i opieki, łącznie z przeprowadzeniem badań, nad położnicami i zdrowymi noworodkami;

- 9) prowadzenie obserwacji i sprawowanie opieki nad noworodkami niedonoszonymi, przenoszonymi, z niską masą urodzeniową oraz chorymi;
- 10) sprawowanie opieki nad kobietami z objawami patologicznymi – ginekologicznymi i położniczymi.

7. Zakres zajęć praktycznych

l.p.	Zakres zajęć praktycznych	Liczba godzin	Liczba pkt. ECTS
1.	Podstawy opieki położniczej	160 godzin/4 tygodnie	8
2.	Techniki położnicze i prowadzenie porodu	320 godzin/8 tygodni	16
3.	Promocja zdrowia	20 godzin/½ tygodnia	1
4.	Podstawowa opieka zdrowotna	40 godzin/1 tydzień	2
5.	Położnictwo i opieka położnicza	120 godzin/3 tygodnie	6
6.	Ginekologia i opieka ginekologiczna	120 godzin/3 tygodnie	6
7.	Neonatologia i opieka neonatologiczna	80 godzin/2 tygodnie	4
8.	Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	40 godzin/1 tydzień	2
9.	Choroby wewnętrzne	40 godzin/1 tydzień	2
10.	Chirurgia	40 godzin/1 tydzień	2
11.	Psychiatria	40 godzin/1 tydzień	2
12.	Anestezjologia i stany zagrożenia życia	40 godzin/1 tydzień	2
13.	Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	40 godzin/1 tydzień	2
Łączna liczba godz.		1100 godzin/27,5 tygodnia	55

8. Kryteria oceny umiejętności zawodowych studenta na zajęciach praktycznych

Podstawę opracowania kryteriów ocen stanowi: *Regulamin studiów UWM w Olsztynie (Załącznik do Uchwały nr 717 Senatu Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie z dnia 24 kwietnia 2015 roku, z uwzględnieniem Uchwały nr 135 Senatu Uniwersytetu Warmińsko - Mazurskiego w Olsztynie z dnia 24 kwietnia 2017 roku).*

Ocena końcowa z zajęć praktycznych składa się z: oceny umiejętności intelektualnych, praktycznych oraz z oceny postaw studenta.

W ocenie umiejętności intelektualnych należy uwzględnić: wykorzystanie wiedzy interdyscyplinarnej w działaniu praktycznym, łączenie umiejętności intelektualnych z umiejętnościami praktycznymi, wdrażanie wiedzy w praktycznym działaniu

W ocenie umiejętności praktycznych należy uwzględnić: umiejętność współpracy w zespole terapeutycznym, umiejętność komunikowania z pacjentem i jego rodziną, umiejętność oceny stanu bio-psycho-społecznego i rozpoznania problemów pacjenta, umiejętność planowania działań, realizacji i oceny opieki pielęgniarskiej, umiejętność wykonywania zabiegów diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych.

W ocenie postawy należy uwzględnić: przestrzeganie regulaminu kształcenia praktycznego, stosunek studenta do pacjenta i rodziny, stosunek studenta do personelu, koleżanek, postawę studenta wobec nauki i zawodu oraz szeroko pojęty *profesjonalizm obejmujący*:

- rozpoznawanie braków własnej wiedzy albo umiejętności i poszukiwanie sposobów ich uzupełnienia,
- postępowanie zgodne z procedurami,
- zachowanie tajemnicy zawodowej,
- okazywanie szacunku i indywidualne traktowanie pacjenta,
- uczciwość i sprawiedliwość w praktyce.

Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie kompetencji społecznych powinna również obejmować: samoocenę studenta, samoocenę grupy, ocenę personelu, ocenę pacjentów, obserwację studenta przez nauczyciela.

Student ma obowiązek zapoznania się ze wszystkimi umiejętnościami wymaganymi do zaliczenia zajęć praktycznych i potwierdzenia ich nabycia na ocenę w karcie kompetencji/umiejętności praktycznych. Wykonanie każdej z czynności, zabiegów i procedur musi być potwierdzone podpisem osoby, która nadzorowała wykonanie procedury.

Zgodnie z Regulaminem studiów UWM w Olsztynie podczas zaliczania zajęć praktycznych obowiązuje skala ocen od 2,0 do 5,0 gdzie: 2,0 - ocena niedostateczna, brak/nieprawidłowo wykonana procedura; 3,0 - ocena dostateczna; 3,5 - ocena dostateczna plus; 4,0 - ocena dobra; 4,5 – ocena dobry plus; 5,0 - ocena bardzo dobra.

Brak zaliczenia zajęć praktycznych zgodnie z Regulaminem studiów skutkuje nie zaliczeniem roku i skreśleniem z listy studentów.

Kryteria oceny umiejętności praktycznych

Kryteria ogólne	Punkty	Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie się z pacjentem i zespołem terapeutycznym	Postawa
Sposób wykonania	2	Zna i przestrzega zasad, dobór techniki, trafny dobór metod pracy, uwzględniający sytuacje świadczeniobiorecy	Czynności wykonuje pewnie i energicznie	Wysoka motywacja do osiągnięcia celu w działaniu	Samodzielna w działaniu, aktywna	Dostosowany dobór treści, form i rodzajów relacji interpersonalnych	Obiektywnie ocenia swoją pracę, mówi sukcesach, zadaniach, wysoka motywacja do rozwoju zawodowego
	1	Wymaga ukierunkowania w doborze zasad, technik i metod pracy	Czynności wykonuje mało pewnie, ale nastawione na unikanie błędów	W osiągnięciu celu działanie wymaga ukierunkowania	Wymaga kontroli ,przypominania, ukierunkowania w niektórych działaniach	Wymaga ukierunkowania w doborze treści i form w komunikacji werbalnej; nie w pełni kontroluje zachowania niewerbalne	Trudności z obiektywną oceną swojego postępowania, mało zainteresowana specyfiką zawodu pielęgniarstwa, identyfikacja z zawodem.
	0	Nie przestrzega zasad, technik, metod pracy	Czynności wykonuje wolno, niepewnie	Nie osiąga celu, nie wykazuje chęci do poznawania czynników wpływających na jakość działania	Wymaga stałej kontroli, przypominania i pomocy w działaniu	Błędy w treści i komunikacji werbalnej, styl i forma zachowań niewerbalnych poważnie obniżają jakość opieki pielęgniarstwa	Ocenia nieobiektywnie swoje działania, nie wykazuje zainteresowania zawodem

Opracowano Wydział Nauk o Zdrowiu ,Katedra Pielęgniarstwa UWM w Olsztynie, modyfikacja za Ciechaniewicz W.: Kształtowanie umiejętności praktycznych słuchaczy szkół pielęgniarstwa. CKPPIP :kryteria szczegółowe oceniania 11-12 pkt bdb, 8-10pkt.- db, 6-7pkt.- dst, 0-5pkt- ndst .Skala ocen określona zgodnie z powyższymi kryteriami oceny umiejętności praktycznych dla każdej praktyki odrębnie

9. Metody weryfikacji efektów kształcenia dotyczące zajęć praktycznych

- test, praca pisemna metodą studium przypadku,
- sprawdzian praktycznych umiejętności, obejmujący sprawdzenie nabytych efektów kształcenia praktycznego, bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w czasie egzamin praktycznego typu OSCE lub egzamin w pielęgniarstwa sali wysokiej wierności, sali porodowej wysokiej wierności w Centrum Symulacji Medycznej,
- samoocena studenta, samoocena grupy, ocena personelu, ocen pacjentów, obserwacja studenta przez nauczyciela,
- podstawą do weryfikacji efektów kształcenia jest karta kompetencji/umiejętności praktycznych - dokument przechowywany w Katedrze Pielęgniarstwa, w dokumentacji potwierdzającej nabycie umiejętności praktycznych przez studenta.

10. Organizacja i przebieg zajęć praktycznych

Studenta realizującego zajęcia praktyczne obowiązują:

- przed przystąpieniem do realizacji zajęć praktycznych – odbycie obowiązkowego szkolenia BHP i bezwzględne przestrzeganie zasad bhp oraz zasad reżimu sanitarnego obowiązującego na terenie placówki /zakładu,

- b. przygotowanie teoretyczne zgodne z harmonogramem zajęć praktycznych i założonymi celami kształcenia praktycznego,
- c. kształtowanie umiejętności zawodowych,
- d. punktualne przychodzenie na zajęcia oraz realizacja zajęć w pełnym wymiarze godzin przewidzianym w programie nauczania. Spóźnienie/spóźnienia mogą stanowić podstawę do odmowy przyjęcia studenta na zajęcia praktyczne,
- e. systematyczne i aktywne uczestnictwo na zajęciach; usprawiedliwione będą tylko nieobecności uzasadnione i udokumentowane (zwolnienia lekarskie). W tym przypadku dopuszcza się możliwość nieobecności w 20% zajęć. Nieobecność taką należy odpracować w terminie i w formie uzgodnionej z nauczycielem akademickim prowadzącym zajęcia praktyczne.
- f. noszenie estetycznego umundurowania – odzieży ochronnej, obuwia na zmianę i identyfikatora. Braki w umundurowaniu stanowią podstawę do odmówienia przyjęcia studenta na zajęcia.
- g. przynoszenie na zajęcia aktualnej książeczki zdrowia oraz dokumentu z wpisem szczepień WZW typ B,
- h. bezwzględny zakaz przynoszenia i używania telefonów komórkowych, aparatów fotograficznych, dyktafonów, itp.,
- i. bezwzględny zakaz palenia tytoniu w miejscu realizacji zajęć praktycznych,
- j. zapoznanie się i bezwzględne przestrzeganie regulaminu zakładu, na terenie którego odbywają się zajęcia praktyczne oraz korzystanie z instrukcji i zarządzeń wewnętrznych danej jednostki organizacyjnej,
- k. zakaz opuszczania stanowiska pracy bez zgody nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia,
- l. przestrzeganie praw pacjenta a w szczególności zachowanie w tajemnicy informacji o pacjencie i jego rodzinie uzyskanych w trakcie zajęć w danej placówce,
- m. dbanie o bezpieczeństwo pacjentów/klientów i ich rodzin,
- n. przestrzeganie zasad kultury współżycia w stosunku do pacjentów/klientów i ich rodzin, personelu, nauczyciela kształcenia praktycznego, koleżanek i kolegów,
- o. dbanie o powierzony sprzęt i używanie go zgodnie z przeznaczeniem,
- p. studentka ciężarna jest zobowiązana do poinformowania o powyższym fakcie nauczyciela akademickiego prowadzącego w/w zajęcia (*zaświadczenie lekarskie*).

Student realizujący zajęcia praktyczne ma prawo do:

- a. dobrze zorganizowanego procesu kształcenia, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej,
- b. warunków pobytu zapewniających bezpieczeństwo oraz poszanowanie godności osobistej,
- c. życzliwego i podmiotowego traktowania w procesie dydaktycznym,
- d. konsultacji i pomocy nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia praktyczne, nauczyciela przedmiotu,
- e. sprawiedliwej, obiektywnej, jawnej i zgodnej z ustalonymi kryteriami oceny,
- f. pomocy w przypadku trudności w nauce /kształtowaniu umiejętności praktycznych,
- g. przerwy na posiłek (20 min.) w wyznaczonym przez nauczyciela czasie i miejscu.
- h. zajęcia praktyczne mogą odbywać się w systemie dziennym (07.00-13.00) lub w formie dyżurów 12 godzinnych dziennych (07.00-19.00) lub nocnych (19.00-07.00) pod warunkiem obecności nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia (1 godzina zajęć dydaktycznych równa się 45 minut).

11. Warunki zaliczenia zajęcia praktycznych

- a. obecność na zajęciach
- b. przygotowanie do zajęć
- c. aktywność podczas zajęć
- d. **forma zaliczenia- zaliczenie na ocene:**

- **część teoretyczna:** test, praca pisemna metodą studium przypadku

- **część praktyczna:** sprawdzian nabytych praktycznych umiejętności zawodowych w formie zestawu list kontrolnych (check-list) opracowanych jako niezbędne narzędzie kształtowania kompetencji studenta (egzamin praktyczny typu OSCE). Każda lista kontrolna powinna zawierać kryteria oceny poprawności wykonania umiejętności, którymi są elementy czynności istotne dla jej optymalnego przeprowadzenia, oraz przyporządkowane jej punkty. Wśród tych czynności powinny być wskazane tzw. *punkty krytyczne*, czyli takie czynności, które student musi bezwzględnie zrealizować z zachowaniem obowiązujących norm, gdyż przy błędnym ich wykonaniu zagrożone może być życie lub zdrowie pacjenta. W procesie oceniania niepoprawne wykonanie umiejętności zagrażających życiu lub zdrowiu pacjenta jest jednoznaczne z jej niezaliczeniem.

12. Dokumentacja zajęć praktycznych

- a) lista obecności,
- b) karta umiejętności/kompetencji studenta z ocenionymi efektami kształcenia praktycznego,
- c) dokumentacja sprawdzianu umiejętności praktycznych w formie check-list,
- d) potwierdzenie zapoznania się studentów z regulaminem zajęć praktycznych.